

STURING- EN FINANCIERINGSMODEL ODG

Verantwoording

Aan : Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Groningen
Datum : 19 november 2020
Opstellers : Evert Bovens en Erika Hulst

INHOUDSOPGAVE

1	<u>INLEIDING</u>	<u>3</u>
2	<u>DOEL EN PROCES</u>	<u>5</u>
3	<u>BOUWSTENEN FINANCIERINGSMODEL.....</u>	<u>8</u>
3.1	HELDERHEID OVER BASISTAKEN	8
3.2	BETROUWBAAR INRICHTINGENBESTAND.....	9
3.3	UNIFORM VTH BELEID	9
3.4	PRIJS VAN PRODUCTEN EN DIENSTEN	10
3.5	SPELREGELS	10
4	<u>DEELNEMERSBIJDRAGE</u>	<u>12</u>
5	<u>VERVOLG</u>	<u>14</u>
5.1	BESLUITEN.....	14
5.2	VERVOLGPROCES.....	14
6	<u>BIJLAGEN.....</u>	<u>17</u>
6.1	FINANCIERINGSMODEL – PRAKTISCHE UITWERKING	17
6.2	RAPPORTAGE BASISTAKEN	17
6.3	UNIFORM UITVOERINGS-EN HANDHAVINGSBELEID	17
6.4	RAPPORTAGE KENGETALLEN	17
6.5	RAPPORTAGE ONAFHANKELIJKE TOETS KENGETALLEN	17
6.6	UITKOMSTEN FINANCIERINGSMODEL	17

1 INLEIDING

Aanleiding

De Omgevingsdienst Groningen (hierna ODG) wordt sinds de oprichting gefinancierd op basis van ingebrachte formatie. De grondslagen voor de bepaling van de deelnemersbijdrage zijn broos: er is geen directe relatie tussen de deelnemersbijdrage, het VTH beleid en de inzet van de ODG. Het Algemeen Bestuur heeft daarom de opdracht gegeven om over te gaan op een nieuw sturings- en financieringsmodel waarin deze relaties wel aanwezig zijn en waarmee hierop sturing mogelijk is.

Na onderzoek, individuele gesprekken met bestuurders en een gezamenlijke discussie in het Algemeen Bestuur is op 13 december 2019 besloten om met het nieuwe financieringsmodel te begroten op basis van output ($p * q$) en af te rekenen op begrotingsbasis. Het Algemeen Bestuur heeft destijds geconcludeerd dat dit in de huidige situatie het beste past, maar dat de ODG in de toekomst eventueel over kan gaan op een model waarin de werkelijke productie wordt afgerekend. Er is daarom een evaluatiemoment over drie jaren na invoering van het model afgesproken.

Het Algemeen Bestuur heeft een aantal randvoorwaarden gesteld om over te gaan op het nieuwe model, die tevens de belangrijkste bouwstenen vormen van het model. De invoeringsdatum is gepland op 1 januari 2022.

Klaar voor de toekomst

Met de invoering in 2022 van dit financieringsmodel, is de dienst en zijn deelnemers klaar voor de toekomst. Er is grip op wat we doen in de leefomgeving (beleid, bedrijven) en er is sturing mogelijk omdat de verbinding tussen inhoud en financiële gevolgen gelegd is. De toekomst begint morgen. En wat doen we dan?

- We monitoren naleefgedrag van bedrijven en zetten de capaciteit in waar dat het meeste effect heeft voor de leefomgeving. Beschikbaarheid van data en de ontwikkeling naar informatie gestuurd en risico gestuurd werken wordt de komende jaren belangrijker. Ook hier zijn de financiële gevolgen en de benodigde keuzes volgens de huidige methodiek inzichtelijk te maken.
- We verwerken elk jaar met elkaar de dan bekende gevolgen van de Omgevingswet in onze producten, kengetallen, beleid en bedrijvenbestand. Dat doen dienst en deelnemers volgens de methodes die we nu hebben ontwikkeld. Het bestuur krijgt tijdig de keuzes en besluiten voorgelegd die nodig zijn om in te spelen op de veranderende omstandigheden.
- Op basis van het voorgaande blijven we werken aan kwaliteit en efficiëntie. Net als nu, zijn waarden als omgevings sensitiviteit en samenwerking daar onderdeel van. We weten dat niet alles in cijfers is te vatten.

Doelstelling

In dit rapport presenteren wij u de totstandkoming, de opbouw en de uitkomsten van het nieuwe financieringsmodel. De nieuwe berekening houdt nog geen rekening met de wijzigingen in producten en kengetallen die gaan komen na invoering van de Omgevingswet. Welke consequenties dit heeft, is nu nog niet inzichtelijk. Hiervoor zullen we ook eerst ervaring moeten opdoen met de Omgevingswet en kengetallen moeten monitoren.

Na besluitvorming over het vormgeven van een zachte landing op 5 februari 2020 kan de ODG tijdig de begroting 2022 opstellen, die voor zienswijze aan raden en Staten wordt aangeboden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 schetsen wij het doel en proces tot nu toe. Hoofdstuk 3 gaat in op de individuele bouwstenen van het model, waarop in hoofdstuk 4 vervolgens de financiële uitkomsten van het financieringsmodel worden gepresenteerd. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 het vervolgproces geschetst.

2 DOEL EN PROCES

Inleiding

Graag nemen wij u in dit hoofdstuk mee in het proces dat we samen hebben doorlopen om te komen tot het nieuwe financieringsmodel. Met dit financieringsmodel zijn we gezamenlijk in staat om de doelstellingen, zoals vastgesteld op 13 december 2019 te realiseren. Het nieuwe financieringsmodel zorgt ervoor dat:

1. De deelnemersbijdrage en de inzet van de ODG in evenwicht is;
2. Wijzigingen in beleid, prioriteiten en ambities van een deelnemer leiden tot een wijziging in de deelnemersbijdrage;
3. Deelnemers de mogelijkheid hebben om gedurende het jaar (bij) te sturen, zodat beschikbare budgetten niet worden overschreden en accenten binnen de afgesproken kaders in de uitvoering kunnen worden gelegd op basis van risico analyse / (bestuurlijke) prioriteiten;
4. De prijs-kwaliteit verhouding van de ODG scherp gevolgd kan worden en beoordeeld;
5. De ODG goed kan blijven functioneren en zekerheid over de financiering bijdraagt aan een robuuste uitvoeringsorganisatie.

Het financieringsmodel

Op basis van bovenstaande doelstellingen heeft het Algemeen Bestuur op 13 december 2019 besloten om over te gaan op een model waarin we uitgaan van begroten op basis van output ($p \cdot q$) en afrekenen op begrotingsbasis. Onderstaand plaatje laat zien hoe de deelnemersbijdrage in het nieuwe financieringsmodel wordt opgebouwd.

De taakomvang gaat in het nieuwe financieringsmodel uit van inzicht in de bedrijven die in de regio gevestigd zijn, gezamenlijk beleid van hoe vaak er in welke branche gecontroleerd moet worden en hoe oud een vergunning mag zijn en tot slot een eenduidige taakuitvoering door de dienst. Deze ingrediënten gaan op meer gestructureerde wijze bepalen wat de dienst voor opdrachtgevers doet. De taakomvang wordt vervolgens vermenigvuldigd met de prijs van producten en diensten om zo te komen tot de deelnemersbijdrage. In deze rapportage wordt hieraan gerefereerd met de termen locatiebestand, uniform beleid, definitie basistaken en kengetallen (zie hoofdstuk 4 voor de specifieke uitkomsten). Het Algemeen Bestuur heeft opdracht gegeven om deze onderdelen nader uit te werken, zodat op basis hiervan onderstaande uitkomsten gegenereerd konden worden.

De regio Groningen krijgt met deze systematiek een robuuste basis voor haar inspanningen voor een veilige en schone leefomgeving. Er vallen geen bedrijven ongewild buiten het zicht, het is mogelijk om meerjarig te programmeren en opdrachtgevers kunnen bijsturen op basis van de

geregistreerde data. Met dit alles doen we recht aan het werken in een balans tussen ambities op milieugebied en beschikbare middelen.

Deze nieuwe werkwijze vraagt het nodige, zowel van de ODG als de opdrachtgevers. Zo is het voor de ODG in essentie van belang om op transparante wijze de gegevens over de productie in beeld te (blijven) brengen en gedurende het jaar een advies uit te (blijven) brengen over de uitvoering van de jaaropdracht van een daaropvolgend jaar en deze door vertalen naar een financiële bijdrage. Voor de opdrachtgevers is het van belang om heldere en uniforme kaders mee te geven ten aanzien van de uitvoering en de productie gedurende het jaar nauwlettend te volgen. Dit om ook de raden en staten mee te nemen in eventuele mee- of tegenvallers.

In bijlage 1 vindt u een gedetailleerd overzicht van de afspraken die op 13 december 2019 zijn gemaakt. Naast de doelstelling en vorm van financiering zijn daar ook spelregels over de financiering en governance gemaakt die uiteindelijk zullen landen in de bijdrageverordening. Denk daarbij aan afspraken over hoe en wanneer de opdrachtgevers gedurende het jaar kunnen sturen. De planning is erop gericht om deze financiële verordening in september 2021 ter besluitvorming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur.

Randvoorwaarden

Gedurende de looptijd van dit proces heeft het Algemeen Bestuur een aantal randvoorwaarden vastgesteld. Deze zijn de leidraad geweest bij de opbouw van het financieringsmodel en zijn hieronder uiteengezet.

Randvoorwaarden met directe relatie tot financieringsmodel

1. **Helderheid over basistaken:** wat valt er wel en niet onder en wat is de impact van het onderbrengen van deze taken naar de ODG?
2. **Betrouwbaar inrichtingenbestand:** duidelijk beeld van de inrichtingen die onder de ODG vallen met de juiste gegevens.
3. **Uniform VTH beleid:** conform de huidige wetgeving een gezamenlijk beleid met uitgangspunten voor de uitvoering van de dienstverlening.
4. **Prijs van producten en diensten in beeld:** aan de hand van een ingedikte PDC bepalen wat de prijs van een product is.
5. **Budgetneutraal:** het nieuwe financieringsmodel mag niet kostprijsverhogend werken en is daarmee budgetneutraal.

Algemene randvoorwaarden

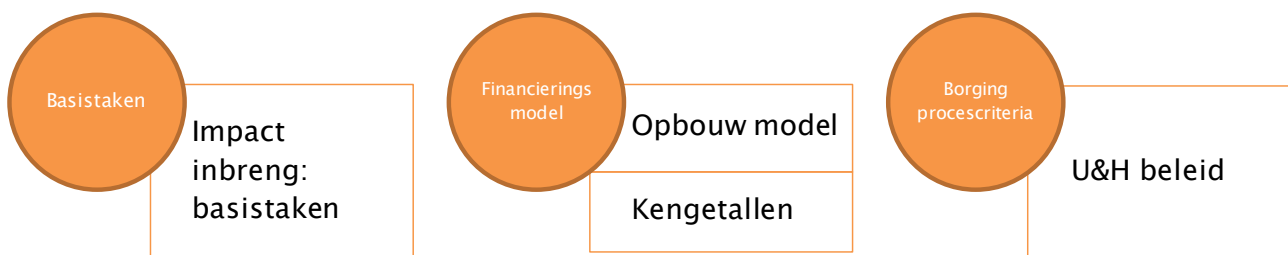
6. **Stabiliteit op ICT:** voor de overgang is het van belang dat er geen grote wijzigingen bij de ODG op ICT gebied plaatsvinden.
7. **Gewijzigde GR:** de nieuwe GR gaat uit van outputfinanciering, maar is nog niet door elke raad vastgesteld.
8. **Zachte landing:** alvorens we samen overgaan tot het nieuwe financieringsmodel, spreekt het Algemeen Bestuur een route af voor het opvangen van de herverdeeffecten (de zachte landing).

9. **Wet- en regelgeving:** er komt een knip tussen invoering financieringsmodel en verwerken effecten Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouw; deze effecten zijn in de nieuwe berekende bijdragen niet opgenomen.
10. **Liever goed dan snel:** zorgvuldigheid gaat in het gehele proces boven snelheid.
11. **Evaluatie na 3 jaar:** na 3 jaren evalueren we de werking van het financieringsmodel. Daarbij kijken we ook naar de onderliggende bouwstenen van het model.

Uitwerking bouwstenen

De totstandkoming en de uitkomsten van het nieuw financieringsmodel was een intensief traject dat projectmatig is opgepakt, in samenwerking met de volgende drie werkgroepen:

- *Werkgroep basistaken:* deze werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de basistakengemeenten, twee andere deelnemers en de ODG, heeft de impact van de inbreng van basistaken, conform de lijn Struiksmā, in beeld gebracht.
- *Werkgroep financieringsmodel:* deze werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van zowel opdrachtgevers als eigenaren (controllers), adviseerde en toetste de uitwerking van de ODG op financieel gebied, waaronder de systematiek en opbouw van het model en de kengetallen. De opbouw van het model en de kengetallen zijn tevens getoetst door een onafhankelijk bureau.
- *Werkgroep borging procescriteria:* onder leiding van de provincie heeft een werkgroep met alle deelnemers en de ODG het uniform uitvoering & handavingsbeleid vormgegeven. Op verzoek van het bestuur heeft de werkgroep de ondergrens van het beleid aangepast, zodat het financieringsmodel op het totaal van alle deelnemers budgetneutraal kan worden doorgevoerd.

Het Algemeen Bestuur is gedurende het proces door middel van notities, presentaties en gesprekken op de hoogte gehouden over de inhoud, planning en vervolgstappen. Tevens zijn ook alle ambtelijk vertegenwoordigers in het VTH platform op de hoogte gehouden.

Opmaat naar de Omgevingswet

Het financieringsmodel is een sluitstuk van een proces waarin we een aantal bouwstenen gezamenlijk hebben uitgewerkt die essentieel zijn voor sturing op de ODG. Deze bouwstenen vormen ook de opmaat naar de Omgevingswet. Met de deelnemers gaan we binnen de systematiek van het financieringsmodel beoordelen waar producten en diensten veranderen en wat dit betekent voor de werkwijze, de kengetallen en de jaaropdrachten van de ODG. Juist doordat we deze stappen hebben gezet, wordt het eenvoudiger om ook in de sturing en financiering aan te passen aan de komst van de Omgevingswet.

3 BOUWSTENEN FINANCIERINGSMODEL

3.1 Helderheid over basistaken

Eind 2018 is in het Algemeen Bestuur geconstateerd dat deelnemers het basistakenpakket verschillend interpreteren. Het scheppen van helderheid hierover is een voorwaarde om te komen tot een uniforme werkwijze en uitvoering van de wettelijke basistaken. Een werkgroep heeft de basistaken onderzocht. Voor het overgrote deel van het takenpakket was er een gedeeld beeld, echter op drie onderdelen bleef er een verschil van inzicht. Dit leidde ertoe dat het bestuur de heer Struiksma om een second opinion heeft gevraagd. De heer Struiksma heeft op 13 januari 2020 zijn bevindingen met het Algemeen Bestuur gedeeld. Het Algemeen Bestuur heeft de werkgroep basistaken opdracht gegeven om de impact in beeld te brengen indien de basistaken conform de Omgevingswet (in de lijn van de heer Struiksma) worden ingebracht. Daarbij heeft het Algemeen Bestuur het uitgangspunt bevestigd om te handelen volgens de wet.

In de onderstaande tabel is de impact samengevat weergegeven. De impact is in werkelijkheid kleiner, omdat ook Eemsdelta in de impactanalyse is meegenomen. Eemsdelta heeft onlangs besloten niet alleen de basistaken, maar ook de milieutaken bij de ODG in te brengen.

Impact	Meldingen Bbk	Asbest	Minder complexe milieutaken
In te brengen taken	350 meldingen	1.650 meldingen én toezicht	518 locaties (Bor)
Veilige leefomgeving, gelijk speelveld	Alle grondstromen in beeld, levert effectiever toezicht op.	Bundelen meldingen, maakt ketentoezicht mogelijk	Inbreng voorkomt versplintering en zorgt voor level playing field.
Robuuste uitvoering (kwaliteitscriteria)	Knelpunt bodemtaken voor gemeenten bij inbreng*	Geen knelpunt bouwtaken voor gemeenten bij inbreng	Geen knelpunt milieutaken voor gemeenten bij inbreng op basis van Bor.
Werkproces	Knip in werkproces gemeenten, meer afstemming nodig	Knip in werkproces gemeenten, afstemming cruciaal	Geen wijziging in werkproces
Formatie			Op basis van Bor
- Inzet ODG	0,8 fte	6,5 fte	2,0 fte
- Huidige inzet	0,5 fte	3,1 fte	1,5 fte
- Verschil	0,3 fte	3,4 fte	0,5 fte

* Onder aansturing van de provincie is een traject gestart om de robuustheid van de bodemtaken te versterken.

Uit de tabel blijkt dat de inbreng van taken leidt tot een verbetering van het toezicht voor een veilige leefomgeving en een gelijk speelveld. Daar staat tegenover dat gemeentelijke uitvoering van bodemtaken onder druk komt te staan en dat er knippen in het werkproces ontstaan, waarvoor afstemming georganiseerd moet worden. Inbreng leidt ook tot overdracht van formatie. De inzet van de ODG is met name bij de asbesttaken substantieel hoger. Bij deelnemers vindt er geen specifiek toezicht plaats op asbest en wordt de taak meegenomen bij de beoordeling van de sloopmelding. De ODG ziet mogelijkheden om het proces rondom sloop en asbest anders in te richten, zonder verlies van kwaliteit. Het lijkt reëel om de totale kosten door een andere manier van werken met circa een kwart te verminderen.

Bovenstaande berekeningen van de impact betreft het verschil tussen de inzet ODG en de huidige inzet bij gemeenten. Het is niet mogelijk gebleken om een betrouwbaar beeld te kunnen genereren van de impact van de Omgevingswet voor de minder complexe milieutaken. De Omgevingswet leidt

tot verandering van taakinvulling bij de deelnemers én de ODG. In de regio wordt nog gewerkt aan het maken van concrete afspraken hierover, die door uitstel van invoering van de Omgevingswet ook wat vertraagd zijn. In bijlage 2 vindt u de definitieve rapportage basistaken.

3.2 *Betrouwbaar inrichtingenbestand*

Voor een efficiënte uitvoering van het werk is het van belang dat het inrichtingenbestand op orde is. Met deze gegevens weten we welke bedrijven de ODG in beheer heeft en wat voor soort bedrijven het betreft. Een koppeling met het beleid zorgt er vervolgens voor dat we precies weten wanneer we waar moeten controleren.

Van niet alle inrichtingen waren alle brongegevens in het zaakstelsel aanwezig. Om te zorgen dat alle gegevens bij de ODG terecht komen is een plan van aanpak opgesteld en tot uitvoering gebracht.

Het resultaat is dat het locatiebestand voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen. Dat wil zeggen dat de inrichtingen waar de ODG uitvoeringsverantwoordelijk is in beeld zijn en voorzien van de juiste gegevens. De impact naar aanleiding van de basistakendiscussie is hier buiten beschouwing gelaten. Indien alle basistaken, zoals hierboven beschreven, overgaan naar de ODG zullen ook de betreffende locaties over moeten.

3.3 *Uniform VTH beleid*

Sinds 1 juli 2017 zijn gemeenten en provincies verplicht een uitvoerings- en handhavingsbeleid op te stellen waarin wordt aangegeven welke doelen zij zichzelf stellen bij de uitvoering. De werkgroep borging procescriteria heeft dit opgesteld en gedeeld in het Algemeen Bestuur. Op basis van een probleem- en risicoanalyse is beschreven hoe vaak we naar welk bedrijf gaan en hoe oud een vergunning mag zijn. Daarnaast is vorm gegeven aan de belangrijkste beleidsdoelstellingen van de regio en geeft het een goed beeld waar we in de provincie Groningen voor staan als het gaat om de veilige en gezonde leefomgeving.

Na doorrekening van het concept U&H-beleid en de bijbehorende risico analyse was de conclusie dat uitvoering van het U&H beleid zou leiden tot een hogere deelnemersbijdrage. Aangezien het uitgangspunt is dat het financieringsmodel budgetneutraal wordt doorgevoerd op de totale ODG begroting, is in samenspraak met de werkgroep Borging procescriteria een aantal wijzigingen in het beleid doorgevoerd. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat de ondergrens (wat is minimaal nodig conform de wet en de risicoanalyse) is gebruikt als uitgangspunt in de berekeningen.

In bijlage 3 vindt u het uniforme toezicht en handhavingsbeleid, vast te stellen door de deelnemers.

3.4 *Prijs van producten en diensten*

Afbakening producten en diensten

Om te komen tot een goede afbakening van producten en diensten, zijn de volgende keuzes gemaakt:

- Producten- en dienstencatalogus: er zijn 112 hoofdproducten en 261 sub-producten die de ODG kan uitvoeren. Hiermee is de catalogus compacter en overzichtelijker gemaakt. De catalogus wordt jaarlijks herijkt en conform de GR vastgesteld door het Algemeen Bestuur.
- Diensten: in het geval de spreiding van de uren over een product heel groot was, is gekozen voor het definiëren van een dienst die op basis van nacalculatie wordt afgerekend. Producten kennen een vast (gemiddeld) uren aantal.
- Collectieve taken: dit betref taken waarvan de toegevoegde waarde niet direct naar één individuele opdrachtgever is toe te wijzen. Denk hierbij aan piket en ketentoezicht, maar ook zaken als productontwikkeling, voorbereiden op wet- en regelgeving en opleiden/coachen van medewerkers. Voor deze taken geldt dat de verdeling plaatsvindt naar rato van afname van producten en diensten.

Kostprijsbepaling

Het uurtarief is bepaald aan de hand van de inschaling van de medewerkers die het product of de dienst uitvoeren.

Kengetallen

De basis voor het bepalen van de kengetallen ligt in het tijdschrijven. Iedere medewerker van de ODG schrijft tijd in het zaakstelsel. Op basis van deze gegevens zijn kengetallen opgesteld. Hier is op basis van een staffel een opslag toegevoegd voor de primaire ondersteuning. Zie bijlage 4 voor de uitkomsten. Als er wijzigingen worden doorgevoerd in de opbouw van producten en diensten of de werkwijze van de ODG dan kan dat leiden tot aanpassing van kengetallen. Dit zal dan bij de actualisatie van de PDC meegenomen worden en ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

Onafhankelijke toets

De methodiek en de hoogte van de kengetallen is voor een onafhankelijke toets voorgelegd aan Arena consulting. De bevindingen van Arena staan in een aparte rapportage (zie bijlage 5). Zij hebben op hoofdlijnen geconcludeerd dat de systematiek en stappen voor het bepalen van de kengetallen compleet en consistent zijn en dat er ten aanzien hiervan geen belemmeringen zijn voor invoering van het nieuwe financieringsmodel. Arena consulting heeft daarnaast aanbevelingen gedaan; deze zijn overgenomen en indien van toepassing verwerkt in de kengetallen.

3.5 *Spelregels*

Op 13 december 2019 heeft het Algemeen Bestuur een aantal spelregels vastgesteld, die we verder uitwerken in de bijdrageverordening. Hieronder vindt u de belangrijkste:

- De deelnemersbijdrage kan op begrotingsbasis fluctueren
- Er wordt een onder- en bovengrens gehanteerd van 10% in het bijstellen van de individuele deelnemersbijdrage en van 2,5% (€ 375.000) voor het totaal van de ODG
- Uitwerking van de P&C cyclus; op welke momenten kun je gericht bijsturen?

4 DEELNEMERSBIJDRAGE

Inleiding

Het financieringsmodel leidt tot verschuivingen in de deelnemersbijdragen. Het betreft hier verschuivingen tussen de deelnemers, en ten aanzien van de basistaken een verhoging van de taken en daaraan gerelateerde bijdrage. Het is van belang op te merken dat waar het gaat om verschuivingen tussen de deelnemers er sprake is van zowel het invoeren van eenduidige beleidskeuzes, het actualiseren van het bedrijvenbestand en het toerekenen van werkelijke productie per opdrachtgever. Er kan op basis van deze berekeningen geen historisch vergelijk worden gemaakt over de juistheid of onjuistheid van de deelnemersbijdragen in het verleden.

Het financieringsmodel leidt tot de volgende deelnemersbijdragen (zie bijlage 6 voor meer details):

Deelnemer	Begroting 2021	Financieringsmodel	Basistaken (Bor)	Bijdrage	Vershil
Gemeente Eemdelta	€ 1.155.000	€ 1.296.000	€ -8.000	€ 1.288.000	€ 133.000
Gemeente Groningen	€ 999.000	€ 1.077.000	€ 205.000	€ 1.282.000	€ 283.000
Gemeente Het Hogeland	€ 717.000	€ 571.000	€ 237.000	€ 808.000	€ 91.000
Gemeente Midden-Groningen	€ 3.426.000	€ 3.237.000	€ -86.000	€ 3.151.000	€ -275.000
Gemeente Oldambt	€ 448.000	€ 432.000	€ 118.000	€ 550.000	€ 102.000
Gemeente Pekela	€ 283.000	€ 392.000	€ -14.000	€ 378.000	€ 95.000
Gemeente Stadskanaal	€ 1.344.000	€ 1.392.000	€ -51.000	€ 1.341.000	€ -3.000
Gemeente Veendam	€ 704.000	€ 663.000	€ -19.000	€ 644.000	€ -60.000
Gemeente Westerkwartier	€ 783.000	€ 830.000	€ 309.000	€ 1.139.000	€ 356.000
Gemeente Westerwolde	€ 506.000	€ 851.000	€ -28.000	€ 823.000	€ 317.000
Provincie Groningen	€ 3.528.000	€ 3.142.000	€ -52.000	€ 3.090.000	€ -438.000
Totaal	€ 13.893.000	€ 13.883.000	€ 611.000	€ 14.494.000	€ 601.000

Toelichting:

- Het huidige inrichtingenbestand, de aangepaste ondergrens van het U&H beleid en de concept jaaropdracht voor 2021 en de impactanalyse basistaken zijn gebruikt als basis voor de berekening van de deelnemersbijdrage.
- De overhead en collectieve taken zijn naar rato van afname producten en diensten berekend. Het financieringsmodel leidt op het totaal van alle deelnemers niet tot een wijziging van de begroting. Het model is nagenoeg budgetneutraal; er resteert een klein verschil van € 10.000.
- In deze berekening is het prijspeil van 2021 gehanteerd.
- Uit de berekening blijkt dat de inbreng van basistaken tot een extra deelnemersbijdrage leidt van € 611.000. Het nadelige financiële effect wordt kleiner voor de basistaakgemeenten als zij niet alleen taken, maar ook personeel overdragen en de eigen overhead afbouwen.
- Er is een financieel voordeel voor alle deelnemers door een efficiencyslag op het product sloop & asbest naar aanleiding van de discussie basistaken.

- De invoering van het financieringsmodel, inclusief de inbreng van de basistaken leidt bij vier deelnemers tot een lagere deelnemersbijdrage. Dit betreft Midden-Groningen, Stadskanaal, Veendam en de provincie,
- Bij Het Hogeland en Oldambt leidt het financieringsmodel tot lagere kosten, maar door de inbreng van de basistaken ontstaat per saldo een hogere deelnemersbijdrage.
- Voor Eemsdelta, Westerkwartier, Groningen en Westerwolde leidt het financieringsmodel tot een hogere deelnemersbijdrage. Groningen en het Westerkwartier hebben daarnaast te maken met een hogere deelnemersbijdrage als gevolg van de inbreng van de basistaken.
- Aan iedere deelnemer wordt separaat een gedetailleerd overzicht toegestuurd waarin de berekening uiteen is gezet.

5 VERVOLG

5.1 *Besluiten*

Het Algemeen Bestuur wordt op basis van bovenstaande rapport het volgende gevraagd:

1. Kennisnemen van alle uitwerkingen van het financieringsmodel en de uitkomsten daarvan.
2. Vaststellen van de kengetallen.
3. Vaststellen van de ondergrens van het U&H beleid als basis voor de berekening van het financieringsmodel.
4. De ODG de opdracht geven om t.a.v. sloop & asbest een efficiëncyslag door te voeren samen met enkele experts van de deelnemers (in afstemming met de werkgroep basistaken).
5. De uitkomsten van het financieringsmodel te gebruiken als basis voor de individuele bestuurlijke gesprekken.
6. Op basis van de individuele bestuurlijke gesprekken een voorstel maken voor zachte landing, die vervolgens de basis vormt voor de deelnemersbijdrage in de begroting 2022.
7. Instemmen met het vervolgproces zoals hieronder geschetst.

5.2 *Vervolgproces*

In de maand november en december 2020 zijn alle bestuurlijke gesprekken ingepland om de uitkomsten van de deelnemersbijdragen én de zachte landing te bespreken. Op basis van deze gesprekken wordt een voorstel gemaakt voor de zachte landing en ter besluitvorming voorgelegd in het Algemeen Bestuur op 5 februari 2021.

Graag informeren we in de maand november de colleges en Gedeputeerde Staten met de uitwerkingen van het financieringsmodel. Desgewenst komen we ook een mondelinge toelichting geven én/of kan de informatie met raden en Provinciale Staten worden gedeeld. Na besluitvorming in het Algemeen Bestuur voorzien we tevens de colleges, raden en staten van de definitieve besluitvorming en voorstel voor zachte landing. Bij onze jaarlijkse ronde over de begroting geven we een uitgebreide toelichting.

Alvorens we het nieuwe financieringsmodel kunnen invoeren zal er daarnaast nog besluitvorming in een tweetal raden moeten plaatsvinden omtrent de GR; de huidige GR gaat namelijk nog uit van inputfinanciering. Daarnaast moeten we een aantal afspraken verankeren in juridische documentatie, zoals de bijdrageverordening waarin formeel is vastgelegd op welke wijze de deelnemersbijdrage tot stand komt. Tot slot zal betreffende de basistaken, de wens tot eenduidigheid en voldoen aan de wet, leiden tot afspraken over de overdracht van taken, formatie en medewerkers.

Wie beslist wat?

Financieringsmodel

Het Algemeen Bestuur is bevoegd om een besluit te nemen tot het overgaan op een ander financieringsmodel. Conform de GR neemt het Algemeen Bestuur besluiten bij meerderheid van stemmen (met uitzondering van toetreding, uittreding en wijziging van de GR). Tevens zijn zij bevoegd om een bijdrageverordening vast te stellen.

Deelnemersbijdrage

De financiële effecten van het financieringsmodel (inclusief voorstel zachte landing) worden verwerkt in de meerjarenbegroting, die vervolgens voor zienswijze worden voorgelegd aan raden en staten.

U&H beleid

Er is een wettelijke verplichting om als regio een uniform U&H beleid te hanteren. Echter de bevoegdheid hierover betreft een besluit van de individuele colleges en Gedeputeerde Staten. Het Algemeen Bestuur besluit op welke manier de ODG dit beleid inbedt in onze organisatie en financieringsstructuur. Zo heeft het Algemeen Bestuur op 13 december 2019 ingestemd met de systematiek, waarin het U&H beleid als basis wordt gebruikt voor het berekenen van de taakomvang. Nu wordt het Algemeen Bestuur gevraagd om de aangepaste ondergrens te hanteren bij de berekeningen.

Basistaken

De individuele colleges hebben bij ondertekening van de dienstverleningsovereenkomsten ingestemd met het afnemen van het basistakenpakket, conform de huidige wet- en regelgeving. Formeel gezien hoeven zij geen nieuwe besluiten te nemen. Echter, waar het gaat om overdracht van personeel moeten er formele besluiten genomen worden door de colleges. Tevens heeft de ondernemingsraad adviesrecht.

Gemeenschappelijke Regeling

De raad/Provinciale Staten moet toestemming aan de colleges/Gedeputeerde Staten geven voor het aangaan van een GR. Op twee gemeenteraden na zijn al deze toestemmingen verleend.

Stappen	Planning gereed:
1. Algemeen Bestuur uitkomsten financieringsmodel	November 2020
2. Bestuurlijke gesprekken zachte landing	December 2020
3. Informeren colleges, raden en staten	December 2020
4. Uitkomsten bestuurlijke gesprekken en voorstel zachte landing	Februari 2021
5. Informeren colleges, raden en staten	Februari 2021
6. Opstellen conceptbegroting 2022	Maart 2021

7. Zienswijze raden en staten over begroting 2022	April – mei 2021
8. Vaststellen begroting 2022	Juli 2021
9. Vaststellen bijdrageverordening	September 2021
10. Akkoord vaststellen GR	September 2021
11. In beeld brengen effecten omgevingswet en besluit nemen over momentum van effectueren	December 2021
12. Start nieuwe financieringsmodel	Januari 2022
13. Evaluatie financieringsmodel	2025

6 BIJLAGEN

6.1 *Financieringsmodel - praktische uitwerking*

Vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 13 december 2019

6.2 *Rapportage basistaken*

6.3 *Uniform uitvoerings-en handhavingsbeleid*

Ter informatie behandeld in het Algemeen Bestuur van 26 maart 2020; de betreffende wijzigingen moeten nog worden doorgevoerd.

6.4 *Rapportage kengetallen*

6.5 *Rapportage onafhankelijke toets kengetallen*

6.6 *Uitkomsten financieringsmodel*

